

KAMER VAN BEROEP GESUBSIDIEERD VRIJ ONDERWIJS

BESLISSING

GVO/ 2019 / 4 / ... / 27 februari 2019

Inzake : ..., wonende te ..., bijgestaan door ..., advocaat,

Verzoekende partij

Tegen : vzw ..., met maatschappelijke zetel te ..., vertegenwoordigd door ..., advocaat,

Verwerende partij

Met een ter post aangetekende brief van 20 december 2018 heeft ..., namens ..., lerares ... beroep ingesteld tegen de beslissing genomen door de Tuchtcommissie van de vzw ... van 30 november 2018 waarbij ... bij tuchtmaatregel de afhouding van wedde (1/5 van de laatste bruto-activiteitswedde per maand) voor de duur van 5 maanden, wordt opgelegd.

1. Over de relevante gegevens van de zaak

... is als lerares in dienst van het ... .

Tijdens de zitting van de Raad van Bestuur van de vzw ... van 7 september 2017_beslist de Raad van Bestuur een tuchtprocedure op te starten ten laste van ... wegens:

“pesterijen door ..., lerares ... zoals beschreven en geconcludeerd in het rapport : ‘Advies in het kader van het verzoek tot formele psychosociale interventie ...’, aan het schoolbestuur overhandigd op 30/8/2017 en opgemaakt door ..., Preventieadviseur psychosociale aspecten, PREMED”.

In dezelfde zitting van 7 september 2017 beslist de Raad van Bestuur een Tuchtcommissie samen te stellen, bestaande uit ... .

Met een ter post aangetekende brief van 15 september 2017 wordt aan ... meegedeeld dat de Raad van Bestuur op 7 september 2017 beslist heeft om te haren laste een tuchtonderzoek in te stellen wegens de voormelde tenlasteleggingen.

Met een ter post aangetekende brief eveneens van 15 september 2017 wordt ... uitgenodigd om op 29 september 2017 door de Tuchtcommissie gehoord te worden voor de voormelde tenlasteleggingen.

Uit het dossier kan niet worden opgemaakt of dit verhoor heeft plaats gehad.

Op 10 november 2017 heeft ... een informeel gesprek met de leden van de tuchtcommissie. Van dit gesprek wordt een verslag opgemaakt en wordt door ... gereageerd met een brief van 20 november 2017.

Met een ter post aangetekende brief van 17 november 2017 wordt ... uitgenodigd voor een hoorzitting op 15 december 2017 voor de volgende ten laste gelegde feiten:

“grensoverschrijdend gedrag m.n. ‘pesterijen’ zoals in de Wet gedefinieerd, door een groep collega’s waarin u een actieve rol heeft gespeeld, ten opzichte van ... en dit herhaaldelijk en gespreid over het schooljaar 2016-2017, in de school ... waar u werkzaam was tijdens dat schooljaar “.

Van het tuchtverhoor van 9 januari 2018 wordt een proces-verbaal opgemaakt dat door ... is ondertekend.

... wordt met een ter post aangetekende brief van 6 maart 2018 uitgenodigd om zich op 27 maart 2018 voor de Tuchtcommissie van het schoolbestuur te verantwoorden voor de voormelde tenlasteleggingen waarvoor het schoolbestuur de afhouding van wedde bij tuchtmaatregel overweegt.

Met een brief van 18 april 2018 deelt de Bisschoppelijke afgevaardigde voor het onderwijs in het Aartsbisdom ..., mede in te stemmen met de voorgestelde tuchtmaatregel.

In zitting van 29 april 2018 beslist de Tuchtcommissie ... bij tuchtmaatregel de afhouding van wedde (1/5 van de laatste bruto-activiteitswedde per maand) voor de duur van 5 maanden, op te leggen.

De tuchtbeslissing wordt aan ... betekend met een ter post aangetekende brief van 19 april 2018.

Het is tegen die beslissing dat ..., namens ... beroep heeft ingesteld met een ter post aangetekende brief van 9 mei 2018.

De kamer van beroep stelt vast dat de oproeping met de brief van 17 november 2017 voor een hoorzitting 15 december 2017 en de oproeping met de brief van 6 maart 2018 voor de hoorzitting op 27 maart 2018 van rechtswege nietig zijn en de beslissing genomen door de Tuchtcommissie van de vzw ... van 19 april 2018 waarbij ... de tuchtstraf wordt opgelegd van de afhouding van wedde (1/5 van de laatste bruto-activiteitswedde per maand) voor de duur van 5 maanden, bijgevolg nietig is.

Met een ter post aangetekende brief van 20 september 2018 wordt verzoekende partij uitgenodigd voor een finaal tuchtverhoor.

De opgenomen tenlasteleggingen zijn de volgende:

“Grensoverschrijdend gedrag m.n. ‘pesterijen’ zoals bepaald in de Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, door een groep collega’s waarin u een actieve rol heeft gespeeld, ten opzichte van ... en dit herhaaldelijk en gespreid over het schooljaar 2016-2017, in de school ... waar u werkzaam was tijdens dat schooljaar. Het gaat hier meer bepaald o.a. om volgende concrete handelingen en gedragingen die zich voornamelijk afspeelden in het 2^e semester en in het 3^e semester van het schooljaar 2016-2017:

- *Onder collega’s (...) roddelen en negatief spreken over ... (o.a. dat zij labiel is, altijd bevestiging zoekt, zich opdringerig gedraagt, anderen kopieert, ...)*
- *Samen met andere collega’s (...) ... negeren en isoleren o.a.: vanaf 20 maart 2017 de communicatie met ... beperken tot het louter noodzakelijke. Op de vraag van .... of er iets scheelde, dit ten aanzien van haar ontkennen; op 20 maart 2017 met een groepje collega’s (...) “ssst-geluiden” maken zodra ... dichterbij komt.*
- *Leerlingen opstoken tegen ... .*

- *Collega's opstoken tegen ... en over haar roddelen in de leraarskamer*
- *Op Instagram een bericht posten over "narcisten" (een insinuatie m.b.t. ... die eerder ook door ... was geuit t.a.v. collega ...). Dit artikel werd een paar dagen later uitgeprint op de tafel in de leraarskamer gevonden, op de plek waar ...altijd zat*
- *Het per SMS "briefen" van ... die afwezig was tijdens de openschool-dag (10 maart 2017) over het verloop en vertrek op school, o.a. ook m.b.t. de broer van ...*
- *Op 20 maart 2017 in de leraarskamer insinueren dat door ... "een mes in de rug is gestoken" van ...*
- *Tijdens de klassenraad van 30 maart 2017 ... op scherpe toon onderbreken*
- *Op de jaarmarkt in ... (op 8 mei 2017) afspreken met leerling ... om hem uit te horen over zijn beweerde relatie met ... en hem te vragen berichten ter bewijs te bezorgen. Deze afspraak te laten doorgaan in aanwezigheid van ... . Deze berichten te laten afprinten door nog een andere collega .... Printscreens van deze berichten te gaan afgeven bij directeur ... op 10-05-2017. Het over deze berichten te hebben met nog andere collega's zoals o.a. ... . Op deze wijze actief ruchtbaarheid geven aan deze berichten met het oogmerk ... zo veel mogelijk in diskrediet te brengen bij directie en collega's."*

Met een ter post aangetekende brief van 30 november 2018 wordt aan verzoekende partij de beslissing van 30 november 2018 meegedeeld waarbij de tuchtstraf van de afhouding van 1/5 van de wedde voor een periode van vijf maanden wordt opgelegd.

2. Over het procedureverloop

Met een schrijven van 03-01-2019 werden de partijen opgeroepen voor de zitting van heden.

Met een e-mail van 30 januari 2019 maakt de raadsman van verwerende partij het dossier over.

Met een e-mail van 31 januari 2019 maakt de raadsman van verwerende partij een verweerschrift over. Het schoolbestuur maakte op 18 mei 2018 via een e-mail en WeTransfer het tuchtdossier over (met een inventaris van de stukken maar zonder nummering van de stukken).

Er werden geen leden van de kamer van beroep gewraakt.

Er werden geen getuigen gehoord.

3. Wat de ontvankelijkheid van het beroep betreft

Tegen een tuchtbeslissing kan bij aangetekend schrijven een gemotiveerd beroep worden ingesteld bij de kamer van beroep, binnen 20 kalenderdagen volgend op de schriftelijke mededeling van de sanctie (art. 72, 1° van het Decreet Rechtspositieregeling van 27 maart 1991). Hieruit volgt dat het beroepschrift uiterlijk de 20ste kalenderdag volgend op de schriftelijke mededeling van de sanctie ter post aangetekend moet worden verstuurd aan de kamer van beroep.

Het beroep dat ... namens ... heeft ingesteld is ontvankelijk wat de termijn betreft en voldoet aan de gestelde vormvoorwaarden.

4. Over de naleving van de voorschriften bij het tot stand komen van de bestreden beslissing

4.1. Ten aanzien van de betwistingen inzake het niet in acht nemen door het tuchtoverheid van de bepalingen die betrekking hebben op de regelmatigheid van de tuchtprocedure onderzoekt de kamer van beroep de procedurele voorschriften en doet in laatste aanleg uitspraak met een beslissing die devolutieve werking heeft.

Het devolutief karakter van het administratief beroep bij de kamer van beroep heeft tot gevolg dat de gebreken in de procedure die de tuchtoverheid zelf heeft begaan, door de kamer van beroep kunnen worden rechtgezet of hersteld behalve: 1) wat de bevoegdheid betreft van het orgaan dat de bestreden beslissing heeft genomen, en 2) de voorschriften die op straffe van onontvankelijkheid zijn voorgeschreven of 3) de bepalingen die van rechtswege de nietigheid meebrengen.

4.2. Hieruit volgt dat de kamer van beroep van ambtswege nagaat of voldaan is aan de voorschriften die in de tuchtprocedure op straffe van nietigheid zijn voorgeschreven.

5. De grond van de zaak

5.1. Verwerende partij werd geconfronteerd met een conflict tussen een leraar en een lerares dat ontspoord is en geleid heeft tot de collusie van een groep leraren die samen ageerden tegen die lerares. Het begon met een reeks uitingen van jaloezies zoals die in een lerarencorps voorkomen. In de loop van 2017 werd echter het gerucht gelanceerd dat ... een verhouding aangegaan was met een leerling en dat heeft geleid tot pesterijen tegen haar. De belaagde lerares heeft tenslotte een klacht ingediend bij de externe preventie-Kamer van Beroep Gesubsidieerd Vrij Onderwijs – GVO/2019/04 - 27 februari 2019

tieadviseur. Die heeft vastgesteld dat zij inderdaad het slachtoffer was van sterke pesterijen. Zij heeft tenslotte de school verlaten. Verwerende partij schijnt de ernst van de situatie pas ingezien te hebben na het rapport van de preventieadviseur en heeft dan een tuchtonderzoek opgestart tegen vier pestende leraren, die in de stukkenbundel “het kamp van de pesters” genoemd worden. Een situatie laten verzeiken waarbij zoveel leraren betrokken zijn en die plots aanpakken via een tuchtprocedure – dat wekt verwondering op. De kamer van beroep hoort niet te oordelen over de manier waarop een schoolbestuur een collectieve wantoestand rechtrekt, maar als het via een reeks parallelle tuchtprocedures gebeurt, bekijkt ze die apart. Tuchtfeiten en schuldbesef worden per geval bekeken en de aangerichte schade wordt vanuit die hoek belicht. Er is in de stukkenbundel sprake van “twee kampen” en die komen niet allebei voor in de tuchtprocedures. Daarnaast was er een groot personeelsverloop bij verwerende partij, dat ook wel eens door deze situatie kon veroorzaakt zijn. Meerdere godsdienstleraren waren betrokken bij dit conflict rond een al dan niet te losse omgang met jongeren. Die problematiek is actueel en ligt gevoelig. Toch blijkt niet uit het dossier dat verwerende partij erop toeziet dat godsdienstleraren dezelfde gezonde en pedagogisch verantwoorde afstand houden t.o.v. de leerlingen als andere leraren. De kamer van beroep heeft de indruk dat langs de tuchtdossiers om een ruimer probleem opgelost wordt. Vandaar dat zij in deze zaak geneigd is, zonder de ernst van de feiten te miskennen, om de uitgesproken sancties te verlichten.

5.2. Bij een eerste confrontatie met deze tuchtprocedure heeft de kamer van beroep vastgesteld dat verwerende partij niet precies aangegeven had voor welke precieze tuchtfeiten de verzoekende partij ter verantwoording geroepen werd. Pesterijen in het algemeen die vastgesteld werden door de preventieadviseur volstaan immers niet. De kamer van beroep heeft in het verleden meerdere gevallen behandeld waarin het verslag van de preventieadviseur te centraal stond. De teneur van haar beslissingen bleef altijd dezelfde. Een klacht wegens pesterij gaat over welzijn op het werk en dat is veel subjectiever dan tucht. De feiten die de preventieadviseur bezwarend vindt in een individueel geval, zijn niet noodzakelijk tuchtfeiten. Hij adviseert de directie hoe het slachtoffer bij te staan. Hij laat ook geen stukken na voor de tuchtcommissie. Hij geeft zijn bronnen niet prijs. Eenmaal de psychosociale problemen opgelost zijn, is zijn taak rond, ook als het slachtoffer van pesterijen daarvoor de school verlaat. In deze zaak heeft de preventieadviseur inderdaad vastgesteld dat er grove pesterijen waren. De preventieadviseur was scherp en terecht heeft de verwerende partij een tuchtprocedure opgestart. Zijn bevindingen was evenwel op Kamer van Beroep Gesubsidieerd Vrij Onderwijs – GVO/2019/04 - 27 februari 2019

zichzelf te algemeen en onvoldoende om daar een tuchtprocedure op te baseren. De tuchtcommissie hoort ter verantwoording te roepen voor feiten die zij in de oproepingsbrief vermeldt en onderzocht wenst te zien. Bij de eerste behandeling van deze zaak door de kamer van beroep in augustus 2018 was de precisering van de tenlastegelegde tuchtfeiten kennelijk onvoldoende. Dat probleem werd gedeeltelijk rechtgezet in voorliggende procedure.

5.3. In deze zaak werd een lijvige stukkenbundel neergelegd. Die doornemen was een inleven in een wereld die wat aflight van de traditionele onderwijswereld en de pedagogische zorg. In de stukken steken een honderd bladzijden uitgeprinte chatsessies. Daaruit blijkt veel ruw of intiem optreden, waarbij dingen geschreven worden die mondeling ongepast zouden zijn. Virtueel gaat blijkbaar door voor onschuldig. Men waant zich in Onironië wanneer een lerares haar deur gesloten houdt voor een leerling die een ontmoeting wil. Er wordt via een server in de ... van de ene kant van de deur naar de andere ge-sms't over waarom die deur dicht bleef. In sommige chatsessies worden de boodschappen niet in zinnen uitgedrukt zoals gebruikelijk in het onderwijs, maar in kreten, zoals in de jungle. Eén van die kreten luidde: "Ik ben een hoer [...] en ik maak er een einde aan." Dat bericht werd vlug verspreid door de brousse. De enen wisten wie de leerlinge was die door het lint ging, maar voor anderen was dat de ultieme bekentenis door lerares ... van haar verhouding met de leerling. En maar roddelen. Daarnaast steken heel wat wollige verklaringen in de stukkenbundel, die misschien werkzaam zijn als pesterijen, maar de waarheidsvinding bemoeilijkten. Zo komt de grensoverschrijdende seksuele relatie met de leerling misschien twintigmaal voor, maar niemand is duidelijk over welke grens hoe overschreden werd. En dat maar herhalen, alsof de kamer van beroep door de herhaling onder de indruk zal komen. Uit de stukken kan men tenslotte besluiten dat er geen seksuele relatie geweest is. De kamer van beroep heeft ook zelf één getuige gehoord over die feiten. Hij zou gezien hebben hoe lerares ... tijdens een schoolactiviteit haar boezem liet betasten door de leerling. De getuige was geen onafhankelijke getuige, maar wat hij verklaard heeft, leverde alvast een begin van aanvullend bewijs op dat de dramatisch beleefde grens die overschreden werd niet die van een seksuele relatie was. De relatie met de leerling was niet afstandelijk genoeg, maar dat is niet het onderwerp van dit beroep. Nadat de leerling aan een andere lerares verklaarde zich niet goed te voelen bij zijn 'relatie', is een groep leraren tegen alle gangbare praktijken in zelf op onderzoek gegaan om te weten wat nu de draagwijdte ervan was. De leerling heeft hun een reeks sms-en met lerares ... bezorgd die uitgeprint vijftig A-viertjes telt en in het Kamer van Beroep Gesubsidieerd Vrij Onderwijs – GVO/2019/04 - 27 februari 2019

dossier steken. De witte ridders hebben evenwel alle regels van privacy miskend en hebben de verkregen documenten rondgestuurd, zelfs aan een collega die in langdurig ziekteverlof was. Zij hebben zichzelf op basis van die documenten het recht verleend te pesten.

5.4 Verzoekende partij van deze procedure heeft zich manifest schuldig gemaakt aan de pesterijen die opgesomd werden door de tuchtcommissie. Haar uitgangspunt was evenwel een oprechte bezorgdheid om de leerling te helpen en de staving van de wantoestand bij de directeur. Zij heeft zich laten meeslepen in de collectieve pesterijen die ten laste gelegd worden, maar heeft er zich na korte tijd bewust van gedistantieerd door een neutrale professionele houding aan te nemen ten opzichte van de gepeste collega. De kamer van beroep heeft vastgesteld dat zij beseft zwaar in de fout gegaan te zijn door mee op onderzoek te gaan, door uit de privégegevens van een collega te putten, door leerlingen te verwittigen voor een collega en door onvoldoende loyaliteit voor de directie betoond te hebben bij het oplossen van problemen. Zij prijst zich gelukkig nu les te mogen geven zonder nog in dat slangennest te moeten trappen en meent dergelijke wantoestanden in de toekomst te kunnen vermijden. De kamer van beroep reduceert dan ook de sanctie tot een blaam.

5.5. In het beroepschrift worden een resem beginselen opgesomd, waaronder drie motiveringsbeginselen, twee onpartijdigheidsbeginselen, het redelijkheidsbeginsel, enz. Als het een zaak voor de Raad van State was, zou daar allemaal op geantwoord moeten worden. In de kamer van beroep voor het gesubsidieerd vrij onderwijs ware het niet slecht dat de raadslieden zelf wat redelijkheid in acht namen. Aldus het “onpartijdigheidsbeginsel”: iedereen mag in zijn eigen zaak voor zichzelf opkomen en ook verwerende partij is hier een partij. Het spaghetti-arrest gaat over rechters. “Ongeldige samenstelling van de tuchtcommissie”: als twee leden niet stemmen, is de tuchtcommissie niet ongeldig samengesteld. “Schending van de redelijke termijn”: in de vermelde periode waar er niets gebeurd zou zijn, is zelfs de kamer van beroep in deze zaak opgetreden. “De overheid heeft de taak om een zaak binnen een redelijke termijn af te handelen”: het bestuur van een vrije school is niet de overheid; de kamer van beroep behoort wel tot de overheid en zal deze zaak binnen een redelijke termijn afhandelen. “Schending van de rechten van de verdediging” wegens het niet-oproepen van moraliteitsgetuigen: de tuchtcommissie moet vooral de feiten scherpstellen en daar zelf over oordelen. “Schending van het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel” omdat “elke administratieve rechtshandeling dient op motieven te steunen”: een vzw stelt geen administratierechtelijke handelingen. De motivering is er. Kamer van Beroep Gesubsidieerd Vrij Onderwijs – GVO/2019/04 - 27 februari 2019

“Schending van art. 6,2 EVRM”: anders dan een schending van de grondrechten uit de Grondwet en schending van de EU-grondrechten kan de schending van art. 6,2 EVRM niet ingeroepen worden vóór de kamer van beroep omdat er geen interne procedure bestaat waarbij haar interpretatie kan voorgelegd worden aan het EHRM in Straatsburg [voor de Grondwet is er daarentegen de Raad van State en voor de EU-grondrechten is de kamer van beroep gerechtigd een prejudicieel geschil bij het Hof in Luxemburg in te dienen.] “De gedragingen kunnen niet gezien worden als pesterijen in de zin van de Pestwet”: dat hoeft niet, zie 5.2.

BESLISSING

Gelet op de artikelen 64 tot 72 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 omtrent de preventieve schorsing en de tucht, omtrent het ontslag van sommige tijdelijke personeelsleden in het gesubsidieerd onderwijs en in de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 30 mei 1996, 13 januari 1998 en 15 september 2000, 3 juli 2009, 24 september 2010 en 18 mei 2018;

Gelet op het Huishoudelijk Reglement van de kamer van beroep van het gesubsidieerd vrij onderwijs, zoals vastgesteld in zitting van 28 september 2011;

Gelet op het Ministerieel Besluit van 14 juli 2015 waarbij de heer Laurent Waelkens werd benoemd als voorzitter;

Gelet op de hoorzitting van 27 februari 2019.

Na beraadslaging,

Eerste artikel (met unanimiteit):

De kamer van beroep vernietigt de tuchtstraf van de afhouding van 1/5 van de wedde voor de periode van 6 maand.

Tweede artikel (met unanimiteit):

De kamer van beroep legt de tuchtstraf van de blaam op.

Aldus uitgesproken te Brussel op 27 februari 2019.

De Kamer van Beroep was samengesteld uit:

De heer Laurent Waelkens, voorzitter;

Mevrouw Suzy Sterck en de heren Günther De Praitere en Paul Yperman,

vertegenwoordigers van de representatieve verenigingen van inrichtende machten;

Mevrouw Ann Huybrechts en de heren Roland Van der Straeten en Koen Wils,
vertegenwoordigers van de representatieve vakorganisaties.

Mevrouw K. De Bleeckere, secretaris.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waarvan één exemplaar voor elke partij en voor het dossier.

De Secretaris,
Karen De Bleeckere

De voorzitter,
Laurent Waelkens